Prima instanță: Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni), judecător Bîcu S.
Dosarul nr. 2a-2361/25 (2-23076193-02-2a-03072025)

D E C I Z I E

1 octombrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Arhip Valeriu
Judecătorii: Corlăteanu Diana și Ghedrovici Nicolae
Grefier: Goncear Violeta

examinând în şedinţă de judecată publică, cererea de apel declarată de Cireș Mihail prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ciumac Nicolae împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 27 februarie 2025, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cireș Oxana împotriva lui Cireș Mihail, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Buiucani, mun.Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere pentru copii minori și stabilirea domiciliului copiilor minori,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 26 mai 2023, Cireș Oxana s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Cireș Mihail, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Buiucani, mun.Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere pentru copii minori și stabilirea domiciliului copiilor minori.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta Cireș Oxana a indicat că cu Cireș Mihail, la 22 noiembrie 2010 a înregistrat căsătoria la administrația publică locală Malcoci, r.Ialoveni, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă nr.22, certificat de căsătorie seria CS-V 1497234.

Din această căsătorie au trei copii minori, Cireș *****, Cireș *****, Cireș *****.

Relatează că, la începutul vieții conjugale, relația era foarte bună, erau convinși de trăinicia căsătoriei lor, însă din cauza incompatibilității psihologice,

caracterelor și viziunile contrare, viața conjugală a eșuat, viața în comun devenind insuportabilă. În anii de căsătorie, în relația dintre ei s-a creat o atmosferă tensionată, neînțelegeri, de ceva timp nu mai duc o gospodărie comună, nu mai au nimic comun decât copiii. Copiii sunt în grija sa, iar tatăl Cireș Mihail nu se interesează de copii, nu contribuie la întreținere, tratament și alte necesități ale copiilor. Astfel, în aceste condiții, căsătoria poartă un caracter formal, deoarece familia s-a destrămat demult. În circumstanțele descrise, consideră că au eșuat toate căile de împăcare, fapt pentru care solicită desfacerea căsătoriei.

Indică reclamanta că, la momentul depunerii cererii de chemare în judecată nu cunoaștea care sunt veniturile pârâtului, ținând cont că, Cireș Mihail are o muncă nedeclarată atât peste hotarele țării, cât și în Republica Moldova și având în vedere că fiica Cireș ***** împlinește vârsta majoratului, în luna august a anului 2023, va solicita stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru doi copii într-o sumă bănească fixă, în mărime de 3000 lei pentru un copil minor, ce va fi achitată lunar.

Afirmă că, deși pensia alimentară este destinată a satisface, în primul rând, nevoile alimentare ale copiilor, obligația legală de întreținere a copilului, este mult mai complexă decât o simplă îndatorire alimentară, ea are menirea de a procura celui îndreptățit, resursele necesare împlinirii și a altor trebuințe, precum cele privind asigurarea unei instruiri corespunzătoare, a unei locuințe, a tratamentelor medicale. În asemenea condiții, consideră că suma de 6000 lei este rezonabilă pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere a copiilor.

A solicitat reclamanta desfacerea căsătoriei între Cireș Oxana și Cireș Mihail, încasarea de la pârâtul Cireș Mihail în folosul său, a pensiei de întreținere pentru copii minori Cireș *****, Cireș ***** în mărime de 6000 lei, din salariul și/sau din alte venituri, până la atingerea majoratului copiilor; stabilirea domiciliului copiilor minori Cireș *****, Cireș *****, Cireș ***** cu mama Cireș Oxana.

Poziția instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 27 februarie 2025, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cireș Oxana împotriva lui Cireș Mihail, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Buiucani, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere pentru copii minori și stabilirea domiciliului copiilor minori.

Căsătoria încheiată între Cireș Mihail, a.n.*****, c/p ***** şi Cireș (Cojocari) Oxana, a.n.*****, c/p *****, înregistrată la 22 noiembrie 2010, de către Primăria Malcoci raionul Ialoveni, înscrierea nr.22, s-a desfăcut.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei şi eliberarea certificatului de divorț la Serviciul Stare Civilă, s-a încasat de la Cireș Mihail, a.n.*****, c/p ***** şi Cireș (Cojocari) Oxana, a.n.*****, c/p *****, în contul statului, taxa de stat în mărime de 500% din unitatea convențională stabilită, a câte 250% de la fiecare. Copia

hotărârii cu privire la desfacerea căsătoriei, în termen de 3 (trei) zile de la rămânerea definitivă, se transmite la Serviciul Stare Civilă Ialoveni.

Domiciliul copiilor minori, fiica Cireș *****, născută la *****, c/p ***** și fiica Cireș *****, născută la *****, c/p *****, s-a stabilit cu mama Cireș (Cojocari) Oxana, a.n.*****, c/p *****.

S-a încasat de la Cireș Mihail, a.n.*****, c/p *****, domiciliat în r-nul Ialoveni sat.Malcoci în beneficiul Oxanei Cireș (Cojocari), a.n.*****, c/p *****, domiciliată în mun. Chișinău, str.*****, pensie de întreținere pentru copiii minori: fiica Cireș *****, născută la *****, c/p ***** și fiica Cireș *****, născută la *****, c/p *****, în sumă bănească fixă în mărime de 3 000 (trei mii) lei lunar, câte 1 500 (una mie cinci sute) lei pentru fiecare copil, începând cu data adresării în instanța de judecată – 26 mai 2023 și până la atingerea majoratului copiilor minori.

În conformitate cu prevederile art. 256 alin.(1) lit.a) Codul de procedură civilă al R. Moldova, hotărârea privind plata pensiei de întreținere se execută imediat.

S-a încasat de la Cireș Mihail, a.n.*****, c/p *****, domiciliat în r-nul Ialoveni sat.Malcoci, în contul statului taxa de stat în mărime de 1 490 (una mie patru sute nouăzeci)lei.

În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 27 martie 2025, Cireș Mihail prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ciumac Nicolae a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 27 februarie 2025 solicitînd admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea pretenției referitor la pensia alimentară.

Argumentele părţilor:

În motivarea cererii de apel, Cireș Mihail prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ciumac Nicolae a invocat că referitor la solicitarea privind încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori, instanța de judecată nu a putut să rețină argumentul precum că apelantul din motive de boală nu poate achita pensia alimentară, argumentînd că pîrîtul trebuie să-și caute un loc de muncă mai avantajos și să-și întrețină copiii minori.

La acest aspect, apelantul precizează că atît în instanţa de fond a prezentat certificate medicale care atestă starea sa de sănătate, cît şi la prezenta cerere anexează certificat de încadrare în grad de dezabilitate nr.CI2510069 din 06.03.2025 şi alte documente care demonstrează că apelantul nu are posibilitatea să fie angajat în cîmpul muncii pentru plata pensiei de întreţinere a copiilor minori.

Or, pe parcurs în cazul în care starea de sănătate se va îmbunătăţi intimata poate să se adreseze cu o nouă cerere prin care să solicite pensia de întreţinere a copiilor minori.

Prin urmare, solicită partea apelantă admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea pretenției referitor la pensia alimentară, din motiv că la moment este grav bolnav fiindu-i stabilit grad de dezabilitate.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de apel a expediat în adresa intimatei cererea de apel, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin urmare, la 18 septembrie 2025, Cireș Oxana, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Russu Alexandr a prezentat referința asupra cererii de apel, prin care a solicitat respingerea apelului ca fiind neîntemeiat și menținerea hotărîrii instanței de fond, cu dispunerea încasării din contul apelantului Cireș Mihail în beneficiul intimatei Cireș Oxana a cheltuielilor de asistență juridică suportate de intimată pentru examinarea cauzei în instanța de apel, în mărime de 6 900 lei.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) a fost pronunțat la 27 februarie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 27 martie 2025 (f.d. 97), Colegiul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termenul prevăzut de lege.

Poziția părților în apel:

În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul apelantului Cireș Mihail, avocatul Ciumac Nicolae a susținut apelul în sensul declarat și a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărîrii instanței de fond, în partea stabilirii pensiei de întreținere a copiilor minori, în mărime de 1 500 lei pentru fiecare copil, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a cerinței privind plata pensiei de întreținere.

Reprezentantul intimatei Cireș Oxana, avocatul Russu Alexandr, în ședința de judecată a instanței de apel a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

În ședința de judecată a instanței de apel, apelantul Cireș Mihail și intimata Cireș Oxana nu s-au prezentat, procedura de citare fiind respectată. Astfel, instanța de apel consideră posibilă examinarea cauzei în apel, în lipsa participanților

neprezenți. Or, potrivit art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

Audiind explicațiile reprezentanților părților pe dosar, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi care urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate a primei instanțe, din motivele ce succed.

În acord cu prevederile art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

În temeiul art. 373 alin. (1), (2), (3) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Colegiul judiciar, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispoziţiile procedurale invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs

Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Potrivit prevederilor art.2 alin.(3) Codul familiei, relațiile familiale sânt reglementate în conformitate cu următoarele principii: egalitate în drepturi a soților în familie, sprijin reciproc moral şi material, prioritate a educației copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreținerea, educația şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori şi ale celor inapți de muncă ai familiei, soluționare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieții familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relațiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.

Conform art. 46 din Codul familiei, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din provenienţa copiilor, atestată în modul stabilit de lege, iar în temeiul art. 58 alin. (1) din același cod, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

În corespundere cu prevederile art. 74 alin. (1) din Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

Totodată, conform prevederilor art. 76 Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art. 75 Codul familiei. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante, cu respectarea prevederilor art.108 şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Din materialul probator administrat, s-a stabilit că părțile au încheiat căsătorie la 22 noiembrie 2010, la administrația publică locală s.Malcoci, r.Ialoveni, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă nr.22, certificat de căsătorie seria CS-V 1497234 (f.d.24).

Din viața comună, Cireș Oxana și Cireș Mihail au trei copii minori, Cireș *****, a.n.11.08.2005, Cireș *****, a.n. ***** și Cireș *****, a.n. *****, fapt confirmat prin buletinul de identitate și certificatele de naștere anexate la materialele cauzei (f.d.20,21,22).

Instanța de apel reține că, la 26 mai 2023, Cireș Oxana s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Cireș Mihail, solicitând desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori Cireș *****, a.n. ***** și Cireș *****, născută la *****, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori pînă la atingerea majoratului acestora în cuantum de 6 000 lei lunar pentru ambii copii, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până la atingerea majoratului de către fiecare copil.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei acțiunii depuse de Cireș Oxana și a desfăcut căsătoria încheiată între Cireș Mihail, a.n.*****, c/p ***** şi Cireș (Cojocari) Oxana, a.n.*****, c/p *****, înregistrată la 22 noiembrie 2010, de către Primăria Malcoci raionul Ialoveni, înscrierea nr.22.

Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei şi eliberarea certificatului de divorț la Serviciul Stare Civilă, s-a încasat de la Cireș Mihail, a.n.*****, c/p ***** şi Cireș (Cojocari) Oxana, a.n.*****, c/p *****, în contul statului, taxa de stat în mărime de 500% din unitatea convențională stabilită, a câte 250% de la fiecare. Copia hotărârii cu privire la desfacerea căsătoriei, în termen de 3 (trei) zile de la rămânerea definitivă, se transmite la Serviciul Stare Civilă Ialoveni.

Domiciliul copiilor minori, fiica Cireș *****, născută la *****, c/p ***** și fiica Cireș *****, născută la *****, c/p *****, s-a stabilit cu mama Cireș (Cojocari) Oxana, a.n.*****, c/p *****.

S-a încasat de la Cireș Mihail, a.n.*****, c/p *****, domiciliat în r-nul Ialoveni sat.Malcoci în beneficiul Oxanei Cireș (Cojocari), a.n.*****, c/p *****, domiciliată în mun. Chișinău, str.*****, pensie de întreținere pentru copiii minori: fiica Cireș *****, născută la *****, c/p ***** și fiica Cireș *****, născută la *****, c/p *****, în sumă bănească fixă în mărime de 3 000 (trei mii) lei lunar, câte 1 500 (una mie cinci sute) lei pentru fiecare copil, începând cu data adresării în instanța de judecată – 26 mai 2023 și până la atingerea majoratului copiilor minori.

În conformitate cu prevederile art. 256 alin.(1) lit.a) Codul de procedură civilă al R. Moldova, hotărârea privind plata pensiei de întreținere se execută imediat.

S-a încasat de la Cireș Mihail, a.n.*****, c/p *****, domiciliat în r-nul Ialoveni sat.Malcoci, în contul statului taxa de stat în mărime de 1 490 (una mie patru sute nouăzeci)lei.

În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Completul judiciar învederează că prin cererea de apel formulată de Cireș Mihail prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ciumac Nicolae se distinge dezacordul cu soluția adoptată de instanţa de fond în partea stabilirii pensiei de întreținere a copiilor minori. Respectiv, instanţa de apel se va pronunţa asupra legalităţii actului judecătoresc doar în partea contestată.

Raportând normele legal enunțate la circumstanțele speței deduse judecății, Completul reține că prima instanță corect a concluzionat asupra temeiniciei cererii privind încasarea de la Cireș Mihail în beneficiul Oxanei Cireș, a pensiei pentru întreținerea copiilori minori: fiica Cireș *****, născută la ***** și fiica Cireș *****, născută la *****, în sumă bănească fixă în mărime de 3 000 (trei mii) lei lunar, câte 1 500 (una mie cinci sute) lei pentru fiecare copil, începând cu data adresării în instanța de judecată – 26 mai 2023 și până la atingerea majoratului copiilor minori.

Colegiul civil relevă că la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța urmează să țină cont în primul rând de dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia.

Totodată, Colegiul punctează că la examinarea cauzei, ce vizează copii minori, instanţa este ţinută de respectarea principiului care consacră interesul superior al copilului, însă, în acelaşi timp, instanţa judecătorească este ţinută de respectarea principiului egalităţii în drepturi a părţilor, în special în raporturile de familie, şi principiul legalităţii actelor de dispoziţie emise pe marginea cauzelor deferite judecăţii.

La caz, este relevant speței că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copiilor și asigurarea dezvoltării lor le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului, deoarece oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei, Colegiul civil consideră corectă concluzia instanței de fond cu privire la încasarea de la Cireș Mihail în beneficiul Oxanei Cireș, a pensiei pentru întreținerea copiilori minori în mărime de 3 000 (trei mii) lei lunar, pentru ambii copii.

Or, după cum a statuat și instanța de fond, la stabilirea mărimii sumei bănești fixe încasate în mărime de 1 500 lei pentru fiecare copil, s-a urmărit nivelul decent de asigurare materială a copiilor, suma fiind rezonabilă și ar asigura pe cât se poate, un trai decent copiilor și ar acoperi în mod real nevoile copilului și necesitățile de întreținere la această vârstă.

Cu referire la argumentul părții apelante cu privire la starea sa precară de sănătate, fiind încadrat în grad de dezabilitate, potrivit certificatului eliberat de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă nr.CI2510069 din 06.03.2025 care demonstrează cu apelantul nu are posibilitatea să fie angajat în cîmpul muncii pentru plata pensiei de întreţinere a copiilor minori,

Completul judiciar statuează că acest fapt, deși poate constitui un element relevant în aprecierea posibilităților materiale ale părintelui obligat la întreținere, nu exclude și nu suspendă obligația legală de a contribui, în măsura posibilităților, la întreținerea copiilor minori.

Or, potrivit art. 74 alin. (1) din Codul familiei, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material, iar această obligație are caracter imperativ și continuu, nefiind condiționată de prezența unor venituri stabile sau a unei stări materiale confortabile. Norma respectivă consacră principiul solidarității familiale și al priorității nevoilor copilului în raport cu situația personală a părintelui.

Colegiul judiciar subliniază că dizabilitatea apelantului nu constituie, în sine, o cauză exoneratoare de la obligația de întreținere a copiilor minori. Legea nu prevede suspendarea acestei obligații în temeiul stării de sănătate, ci doar eventuale adaptări ale cuantumului pensiei, în funcție de circumstanțele concrete, prin demonstrarea imposibilității obiective de a realiza venituri.

Mai mult, din materialele cauzei nu rezultă că apelantul nu ar beneficia de sprijin social, pensie de dizabilitate ori alte forme de venit, iar legea nu exclude obligarea părinților aflați în astfel de situații să contribuie proporțional cu veniturile realizate sau cu capacitatea lor economică redusă.

În lumina celor expuse, instanța de apel conchide că pensia pentru întreținerea copiilor minori cu vârsta școlară în mărime de 1 500 lei lunar pentru fiecare, este una modestă, proporțională și rezonabilă, raportat la vârsta copiilor, nevoile lor de creștere și educație, precum și la circumstanțele concrete ale părților.

Aderent, Colegiul reține că copiii Cireș ***** și Cireș *****, se află la întreținerea mamei Cireș Oxana, respectiv ultimei îi revin un șir întreg de obligațiuni, cum ar fi îngrijirea zilnică și igiena copiilor, procurarea produselor alimentare și prepararea hranei, activități educative și multe altele, respectiv, în aceste condiții, ar fi echitabil ca tatăl copiilor, Cireș Mihail să contribuie financiar într-o măsura mai mare.

În această ordine de idei, instanța de apel apreciază critic alegațiile apelantului precum că instanța de fond nu a ținut cont de starea sa precară de sănătate, stabilind cuantumul pensiei de întreținere în mărime de 1 500 lei pentru fiecare copil. Or, stabilirea acestui cuantum nu poate fi calificat ca disproporționat sau împovărător, raportat la nevoile minime de întreținere, hrană, educație și dezvoltare ale copiilor.

Mai mult, Completul judiciar statuează că obligația de întreținere a copiilor minori reprezintă o îndatorire legală și morală de rang prioritar pentru ambii părinți, iar eventuala dificultate invocată de apelant nu poate justifica diminuarea cuantumului pensiei de întreținere sub nivelul minim necesar asigurării unui trai decent al copiilor.

În acest sens, instanța de apel reiterează că, potrivit jurisprudenței constante a Curții Supreme de Justiție, cuantumul pensiei de întreținere nu trebuie stabilit exclusiv prin raportare la veniturile declarate ale părintelui obligat la plată, ci și ținând cont de capacitatea sa reală de muncă, de nivelul de trai și de posibilitățile efective de obținere a veniturilor.

Or, din actele dosarului nu rezultă că apelantul ar fi o persoană lipsită în totalitate de capacitatea de muncă sau că s-ar afla într-o imposibilitate obiectivă și permanentă de a desfășura activități generatoare de venit. Dimpotrivă, certificatul de dizabilitate prezentat atestă o limitare a capacității de muncă, iar nu o incapacitate absolută, ceea ce presupune posibilitatea implicării apelantului în activități compatibile cu starea sa de sănătate ori obținerii unor venituri din alte surse legale, inclusiv prestații sociale sau pensie de dizabilitate.

Cu referire la alegația apelantului precum că, acesta nu este de acord cu cuantumul pensiei de întreținere stabilit de instanța de judecată, Colegiul reține că, obligaţia acestuia de a întreține copiii minori derivă din art.18 alin. (1) al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor, care trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Astfel, reglementările menţionate arată că potrivit legislaţiei atât naţionale, cât şi internaţionale, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copilului minor.

Mai mult, instanța de apel reiterează, că părinții au obligația de a întreține, educa și susține copiii săi minori, astfel, participarea benevolă a tatălui în viața copilului constituie atât un drept al său, la care se și atribuie procurarea de către el la propria inițiativă a produselor, lucrurilor și altor bunuri de necesitate cotidiană, cât și o obligație, la care se referă impunerea lui la plata pensiei de întreținere a copilului.

Instanța de apel atrage atenția că întreținerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire (tratarea în acest caz nu presupune doar procurarea medicamentelor), ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copilul.

Corespunzător, ține de buna-credință și obligația fiecăruia de a contribui material la întreținerea copiilor și în lipsa unei hotărâri a instanței.

La capitolul respectiv, Colegiul decelează că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor instanțele judecătorești vor tine cont de dispozițiile art. 58 alin. (1) și art. 74 alin. (1) Codul familiei, care expres prevăd că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii

sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat, cât și de informația prezentată de Biroul Național de Statistică despre valoarea minimului de existență pentru un copil, deoarece pensia se încasează pentru întreținerea copilului minor.

Astfel reglementările statuează, că ambii părinți au datoria egală de a participa la întreținerea copiilor minori, indiferent, dacă locuiesc împreună sau separat, iar art. 76 alin. (2) Codul familiei obligă părinții, după separare, să asigure copiilor un nivel de trai apropiat celui existent până la separare.

Totodată, având în vedere faptul că partea apelantă nu a contestat hotărârea instanței de fond, în partea încasării cheltuielilor de judecată, Colegiul judiciar consideră inoportun de a se expune în această parte.

În speță, intimata Cireș Oxana a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6 900 lei.

În contextul dat, Completul de judecată reține că la examinarea cauzei privind desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, compensarea cheltuielilor de judecată, intimata Cireș Oxana a beneficiat de servicii juridice prestate de avocatul Russu Alexandr, împuternicit prin mandatul avocațial seria MA nr.2335061 din 29 august 2025.

La acest aspect, Completul judiciar conchide asupra admiterii parțiale a cererii privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, întrucât intimata a prezentat ordinul de încasare a numerarului nr.QSG895*525325/A din 22 august 2025 în sumă de 6 900 lei, document care confirmă onorariul avocatului conform contractului de asistență juridică.

La acest aspect, Completul judiciar menționează că instanța are obligația de a aprecia caracterul justificat și proporțional al cheltuielilor pretinse, în raport cu natura cauzei, volumul activității prestate de avocat, complexitatea litigiului și timpul afectat pentru pregătirea și susținerea cauzei.

În speță, deși intimata a prezentat documente confirmative privind achitarea integrală a onorariului avocatului în sumă de 6 900 lei, Completul judiciar apreciază că o parte din această sumă excede limitele rezonabilului, având în vedere complexitatea medie a cauzei, obiectul multiplu al cererii și durata relativ redusă a procedurii în apel.

Astfel, în temeiul art. 94 Cod de procedură civilă, instanța de apel consideră justificată compensarea parțială a cheltuielilor de asistență juridică, în cuantum de 4 000 lei, sumă care reflectă o proporție echitabilă între activitatea efectiv prestată de apărător și dificultatea juridică a cauzei.

Această soluție corespunde și practicii constante a Curții Supreme de Justiție, conform căreia instanțele nu sunt ținute de cuantumul convențional al onorariului stabilit între avocat și client, ci au competența de a-l ajusta la un nivel rezonabil, în

scopul prevenirii îmbogățirii fără just temei și al respectării principiului echității procesuale

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de către partea apelantă în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 Cod de procedură civilă.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către Cireș Mihail poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Colegiul notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanţei de fond este legală și întemeiată, Completul judiciar conchide a respinge cererea de apel și de a menține hotărârea contestată.

în conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de Cireș Mihail prin intermediul reprezentantului său, avocatul Ciumac Nicolae.

Se menține hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 27 februarie 2025.

Se încasează de la Cireș Mihail în contul lui Cireș Oxana suma de 4.000,00 (patru mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în instanța de apel.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Arhip Valeriu

Judecătorii: Corlăteanu Diana

Ghedrovici Nicolae